

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLEK, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigen 15 centiem per drukregel.

TONGEREN, DEN 23 SEPTEMBER.

Zoo als men weet hebben meer dan 800 katholieken uit Engeland, waaronder men hertogen, edellieden enz. aantrof, zich naar Paray le-Monial in bedevaart begeven. Dit is de eerste maal, sedert de Hervorming, dat de engelsche katholieken, in korpst verenigd, openbaar hun geloof op vreemden bodem zijn gaan betuigen. Deze gebeurtenis, die men met recht als buitengewoon mag noemen, heeft de woede der vriendenbladen van het vasteland ontsteken, welke maar niet kunnen begrijpen hoe dit toch mogelijk geworden is; ook de engelsche protestantsche bladen beginnen zich over die manifestatie te bekommeren. Tot nu toe bekreunden die bladen zich al niet veel om die bedevaarten, die in Frankrijk en elders plaats grepen; maar dat voorname, hooggeplaatste mannen uit Engeland, de zeeënge overtrekken om te Paray le-Monial het H. Hart te gaan aanbidden, — daar kunnen zij niet over.

En inderdaad, er is daar iets in, dat nadenken doet; want alhoewel de zaak in haar zelf maar gering schijnt te wezen, zijn de Engelschen nogthans getuigen van eene diepgroote gebeurtenissen der hedendaagsche tijden. Van uit het midden van hunnen rijkdom en macht, van uit het bolwerk van het protestantisme, welk men eertijds als overwinnelijk beschouwde, daar verheft zich de roomsch-katholieke Kerk vol macht en luister. En nogtans meenden zij haar voor goed in den grond geboord te hebben, en zie, die Kerk staat daar wederom verzezen!

« Wat zullen wij nog al zien! » roept de *Times* uit, sprekende van de bedevaart naar Paray-le-Monial. Wat gij nog zult zien? Gij zult uw vaderland tot de roomsch-katholieke Kerk zien wederkeeren; gij zult de waarheid zien zegprealen. Dat zult gij zien! En die zegprealende waarheid zal, ondanks van Bismarck en al zijne handlangers, maken dat er een einde zal komen aan de heerschappij der valsche leer, welke wil dat de macht over het recht meester zij.

Onderwijzers.

Ziehier de voorstellen die gedaan geweest zijn in de Vlaamsche afdeeling van het congres der onderwijzers dat te Antwerpen gehouden wordt.

1. Benoeming van twee afgevaardigden van ieder arrondissement gelast om aan de volksvertegenwoordigers en senators de noodwendigheden en hervormingen van het onderwijs, die op welgevoerd gebied vallen, te doen kennen.

2. Benoeming van twee afgevaardigden per kanton, gelast met de medewerking te vragen der provinciale raadsleden en opzichters, betrekkelijk de kwestien van jaarwedde en schadeloosstelling voor de arme kinderen.

3. De provinciale afdeelingen en de kantonale kringen zullen in hunne aanstaande vergadering overgaan tot de benoeming van deze afgevaardigden en eenen staat opmaken der graven en der wenschen van de onderwijzers.

Verscheidene onderwijzers hebben het woord genomen over deze voorstellen en de kwestien aangeeraakt die er op betrekking hebben. Er is namelijk voorgesteld om het stemrecht te vragen voor de onderwijzers. Dit voorstel is verdaagd geworden; er zal eene bijzondere zitting aan toegewijd worden.

Betrekkelijk de afschaffing der wedstrijden en hunne vervanging door examens, zooals het de commissie verleden jaar benoemd, voorstelde heeft er eene belangrijke discussie plaats gehad.

Men heeft een voorstel aangenomen luidende als volgt: Er zal een kantonale opzichter zijn voor ieder kanton. 2° Deze opzichter zal benoemd worden onder de lagere onderwijzers. 3° De kantonale opzichter, vergezeld van afgevaardigden van het gemeentebestuur, zal zorgvuldig alle drie maanden iedere school onderzoeken.

4. Dit comitee van toezicht zal bekwaamheidsbewijzen aan de leerlingen der hogere klassen kunnen afleveren.

In de fransche afdeeling werden de volgende voorstellen aangenomen: Vraag aan het gouvernement 1° om de jaarwedde regelmatig te betalen; 2° betaling per maand van de wedde en het casuel; 3° beziening van het koninklijk besluit en den ministerieelen omzendbrief van 10 januari 1873, en 4° stappen aan te wendjen bij de vertegenwoordigers van ieder arrondissement om hunne ondersteuning te bekomen voor het wetsontwerp tot verbetering der pensioenen.

De vergadering heeft vervolgens de noodzake-

lijkheid erkend om bewaarscholen te stichten. De bespreking over de inrichting dier scholen zal op het toekomstig congres gebouren even als het onderzoek der beste leerwijze van de gymnastiek.

Binnenland.

M De Groof, de *Vliegende man*, geeft volgens men meldt, nog den roed niet verloren en zal eerlang zijne proefneming hervatten op het Heaux-Osiers nabij de gemeentelijke schijfschieting e Louk.

— Men schrijft uit Bergen: De velden worden in het Walenland dit jaar verwoest door de ratten en de muizen. De landbouwers herinneren zich niet er ooit zooveel gezien te hebben. Een pachter der omstreken van Bergen deelt mede, dat hij in een veld een rattennest heeft gevonden, waarin 27 jongskens waren.

— Een blad der hoofdstad meldt dat de koning al den grond heeft gekocht, die het rond-punt van de dreef naar de vijvers van Elsene scheidt. Twee of drie dagen geleden is de koopakte onderteekend. Als het mogelijk is zal men voor den winter nog aan het werk gaan. Dus zal Brussel voor het einde van den toekomstigen zomer nog een nieuw park hebben.

— Er is niet een huis waar men op den oogenblik over de onaangenaamheid en den last der vliegen niet klaagt. Overal zoekt men naar middelen om de vliegen dapper en met weinige kosten te vernietigen, en tot hier toe heeft men tot dit doel zekere scheikundige samenstellingen gebruikt, onder andere het vliegenpapier, dat door iedereen zeer wel gekend is. Maar het meestendeel dezer scheikundige samenstellingen bevatten vergiften die voor 't menschedom niet zonder gevaar zijn. Het kan dus zeer nuttig zijn andere zeer eenvoudige doch krachtige en weinig kostende middelen te doen kennen, die wij op 't oogenblik in de andere dagbladen aantreffen.

1° MIDDEL: Neem melk genoeg om er den bodem eener telloor mee te overdekken; doe in die melk suiker in poeder en peper in poeder. De vliegen zijn er zeer op verzet; zij zullen zich allen naar de telloor begeven en er dood blijven zoohaast zij van die bereiding zullen geproofd hebben.

2° MIDDEL: Doe eenige citrullebladeren (pronkappelbladeren) droogen en brijzelt ze in poeder. Sluit deuren en vensters, wrijf eenige snuifjes van dit poeder, op een gloeiend ijzer; de rook dat hierdoor wordt voortgebracht is niet schadelijk voor den mensch, maar het zal oogenblikkelijk al de vliegen dooden die in de plaats zijn.

— SPROETEN DOOR DE ZON VEROORZAAKT. — Wasch ze met melk, waarin bollen van witte leliën gekookt zijn.

Laat in een tassenkopje warm rozenwater een vierde lood borax smelten, om er mede tweemaal daags de sproeten te wasschen.

Of strijk er citroensap op, of azijn, waarin peperwortel (raphanus) afgetrokken is.

— Volgens een brief van den heer J. R. Hind aan de *Times*, zijn er thans vier kometen aan den sterrenhemel waar te nemen. Een is gevonden op 23 augustus door Paul Henry (observ. te Parijs) en is zichtbaar met het bloote oog of een zwakken kijker. De tweede is gevonden door Borelly van Marseille, en kan met een gewonen teleskoop worden gezien. De derde is de komeet van Faye, die eene loopbaan van 7 1/2 jaar heeft, en slechts met krachtige kijkers kan worden waargenomen. De vierde is de komeet van Brorsen, die eene loopbaan heeft van ongeveer 5 1/2 jaar. Deze is nog zwakker dan die van Faye. De astronomische plaatsbepalingen dezer kometen worden opgegeven in de *Times* van 9 september.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

Men meldt uit Parijs dat verscheidene vertegenwoordigers van de twee groepen monarchisten eergisteren naar Frohsdorf vertrokken zijn. Volgens het parijische dagblad *le Temps* zijn zij dragers van een adres, door 130 hunner collegas ondertekend, en bestemd om den president te overhalen ten minste het driekleurig vaandel aan te nemen, zonder hetwelk er niets mogelijk is. Dit adres zou erkennen, dat de graaf van Chambord het recht heeft om onaangeraakt te handhaven wat hij als zijn beginsel aanschouwt en om alle toegeving te weigeren, wat zijn vaandel betreft, doch 't zou ten zelfden tijde de gedachte mitdrukken dat het de plicht van het hoofd van het huis van Bourbon is om de kroon van Frankrijk te aanvaarden, indien Frankrijk tot hem komt, zelfs met het driekleurig vaandel:

Een dagblad van Parijs haalt het volgende feit als aan voor de absinth-drinkers Zekere F... was een groot liefhebber van absinthe. Hij was zoodanig mager geworden, dat men bijna door zijn lichaam zien kon. Hij kreeg dikwijls aanvallen van zinneloosheid, die aan razernij grensde. Het was gevaarlijk hem te naderen. Verleden maandag kreeg hij zijnen gewonen aanval en begon te huilen en te schreeuwen gelijk een bezetene. Zijne oogen stonden verward en het schuim kwam hem op den mond. Hij wierp zich ten gronde en leed schrikkelijke pijnen in de ingewanden. Hij bedreigde verschrikkelijk allen die hem wilde helpen. De geneesheer werd geroepen en deze stelde weldra vast, dat zijn einde nakend was. De ongelukkige werd naar het hospitaal gedragen, waar hij weldra na eenen schrikkelijken doodstrijd overleed.

— Een fransch reiziger, de heer Dournaux-Duperré heeft in het zuiden der provincie Oran twee groepen monumenten van de grootste oudheid ontdekt. Het zijn pijramieden ten getalle van tien, met zes en vier gegroeped. Zij zijn gelegen op de laatste uitkanten van Dierbel-Lakadar, niet verre van den weg van Géryville. Eenige hunner zijn bezocht en gelijk gevonden, wat hunne inwendige schikkingen betref, aan de pijramieden van Egipte, alhoewel min groot.

Duitschland.

Berlijn, 17 september.

Met zekerheid wordt gemeld, dat onze stad, zoo zegt de *Köln. Zeitung*, door niet minder dan 22 gedetacheerde forten zal omringd worden. Buitendien zullen 7 lunetten worden opgeworpen.

Van de groote werken zullen 3 elk 600,000 th. kosten, 5 elk 450,000 th., 7 elk 300,000 th., 7 elk 180,000 th., elk der 7 lunetten zal kosten 60,000 th., zoodat het totale bedrag, « volgens raming » tot 7,830,000 thal. zal opklimmen. Met drij van de groote forten zal weldra een begin worden gemaakt.

Engeland.

Blijkens een parlementair onderzoek over de spoorwegongelukken in het Vereenigd Koninkrijk bedraagt het aantal gedoodde personen in het jaar 1872 1145, en dat der gewonde 3038. Daarvoor bevinden zich zowol passagiers als spoorwegbeambten en zij die vrijwillig de dood zochten. Men vreest dat het aantal spoorwegongelukken in 1873 dat van het vorige jaar nog zal overtreffen. In den laatsten tijd althans zijn de spoorwegwagons elken ander grooten snelheid opgevoerd, en men mag, de ondervinding raadplegende, nauwelijks meer verwachten, dat de spoorwegbesturen grotere voorzichtigheid in acht zullen nemen. De spoorwegmaatschappijen, zegt de *Saturday Review*, hebben zich nu eenmaal in het hoofd gezet, dat jaarlijks zeker aantal reizigers moet worden geofferd, evenals ten tijde der giftige draken, en dat het publiek zich in deze noodzakelijkheid moet schikken. Het trekt de aandacht, dat alle ongelukken van de afgelopen week aan dezelfde oorzaken moeten worden toegeschreven, namelijk: verkeerde signalen, goederentreinen op verkeerde sporen en kudden runderen op de rails. Als het beste middel, om de spoorwegmaatschappijen tot beter toezicht te noodzaken, dringt het weekblad er op aan, dat men niet verzuime schadevergoeding te eischen, welke in Engeland, zoo als bekend is, in den regel tot een hoog bedrag wordt toegewezen.

— In de examenen van dit jaar aan de hogeschool van Oxford hebben de vrouwelijke studenten de mannelijke op schitterende wijze overwonnen. De vrouwen zijn niet uitgesloten bij de examenen en wedstrijden; het is eene vrouw die de eerste plaats bekomen heeft onder de kandidaten voor het examen van den hoogsten graad: Er waren 473 kandidaten. Het is insgelijks eene juffer die de lijst opent, opgesteld volgens orde van verdienste der 343 aangenomenen. Deze gelukkige is nu juffer Rogers; zij heeft voor vader den professor van staatkundige economie, die den leerstoel bekleedt gesticht door den beroemden Tooke. Mej. Rogers was de tweede in 't latijn, de tweede in het grieksch, de eerste in 't fransch, de tweede in het duitsch, en in alle vakken te zamen was zij de eerste. In het duitsch was eene andere juffer de eerste. Duitsch en fransch zijn verplichtend.

Spanje.

De *Diario* van San-Sebastiani, dato 17 september, zegt, dat generaal Lomo gisteren uit die stad vertrok naar Tolosa, met een mortier, een stuk kanon van 16 en een konvooi grenaden en andere bommen. Generaal Moriones werd giste-

ren te Vittoria verwacht met 8000 man versterkingstroepen.

Het gros van het carlistische leger, zegt dit dagblad verder, legde verleden maandag te Zumarraga, Torgara, Legazpi, Ormazteguen en Villafranca. Men denkt dat dit leger Tolosa wil aanvallen. Denselven dag, ten 10 uren 's avonds lag er eene bende Carlisten te Miracruz, op 3 kilometers afstand van San-Sebastiani. Er wordt niet gezegd hoe talrijk die bende was, noch door wie zij aangevoerd werd.

— Ziehier, volgens den *Temps*, den tegenwoordigen toestand in het noorden van Spanje: Don Carlos is, sedert hij in Spanje gekomen is, door de fortuin begunstigd geworden. Al de steden van tweeden rang zijn in zijn bezit. Die uitslagen bewijzen maar iets, namelijk de tuclteloosheid der republikeinsche troepen. Thans zijn er bij de 45,000 gewapend Carlisten in gansch Spanje, waarvan 25,000 in de Noorderprovincie en 28,000 in Catalonie; 15,000 nieuwe geweren zijn de verledene week in Engeland gekocht. De helft van den koopprijs werd comptant betaald. De Ebro, die hare bron heeft in de cantabrische bergketen, te midden der provincie Santander, en slechts op een twaalfdalen mijlen van den Oceaan, doorloopt gansch Spanje, om zich na eenen loop van 700 kilometers, in de Middellandsche zee te werpen. Zij scheidt van het overige des schiereilands eene streep grond van 125 tot 200 kilometers breedte. Laat ons eens vlug, van 't westen naar het oosten, den toestand onderzoeken der provincien of gedeelte van provincien ten noorden der Ebro.

In het oosten der provincie Santander en in het noorden der provincie Burgos, sprak men onlangs van 4 tot 500 man te Ampriero, nabij de haven van partidas die de lijn van Madrid naar Santander bedriegen in de bergpassen van den cantabrische keten, nabij Reynosa. Andere benden, die maar afdeelingen zijn van de machten van Biscaye, zijn in 't zicht van Irias (Burgos.) Die niet ingerichte korpsen staan onder het opperbevel van Velasco, kapitein-generaal van Biscaye voor Don Carlos. Gansch Biscaye is bezet door de Carlisten, behalve de stad Bilbao, erg ingesloten, en de haven van Portugaleite. Guipuzcoa is onderworpen aan de machten van Lizarraga, behalve San Sebastiani, Oyarzun, Irun en Fontaraba. Navarra is aan de carlisten, behalve Pampeluna en Tafalla. Het is Dorregaray die er het opperhoofd van is. Alava is, behalve Victoria insgelijks bezet. In het noorden der provincie Saragossa en in degene van Huesca, zijn er nog maar vormlooze benden. Het is Gazumdi, oud gezet van Cabrera die ze aanvoert.

Eindelijk, de provincien Lerida, Taragone, Barcelone en Gerone, zijn behalve hare hoofdsteden en eenige steden als Manresa, Cervera, Vique, Solsonca en Figueres, het domein van het leger van prins don Alfonso, aangevoerd door Sabalis, Mirel en Tristany. Ten zuiden der Ebro, in de provincien Palencia, Logrono, Soria, Toledo en Guenca, zijn er *partidas*, maar in de provincien Castellon en Valencia, heeft Cucala meer dan 3000 man vergaderd, en in Alicante en Murcia zwerven vier troepen van 3 tot 500 man rond. Met een woord, er zijn carlisten in 21 provincien van de 48, waaruit de spaansche republiek bestaat, erbij begrepen de Rolenische eilanden. De opstand overheerscht in acht der provincien en dreigt in 4 of 5 andere ernstige uitbreiding te krijgen. Gelukkig voor 't gouvernement, dat tot hertoe over niet meer dan 40,000 man beschikt om dergelijke gevaren het hoofd te bieden, heeft het carlisme maar drie vreesbarende groepen: de eene in Biscaye, de andere in Navarra en de laatste in Catalonie. De opperhoofden handelen bijna altijd zonder voorafgaande afspraak; Elio is een taktieker, maar don Carlos houdt er van om zijnen tijd te verspillen in zegerierende wandelingen. Langs den eenen kant ontbreekt er geld aan al de comiteeten op de grens, en het gouvernement van Madrid verkeert in weelde tegenover dit van Estella.

Pauselijke Staten.

Men meldt uit Rome, in dato 21 des morgens: Gisteren, ter gelegenheid der verjaring van de ineming van Rome, hebben er luidruchtige betoelingen plaats gehad. De politie heeft haer best gedaan om de voor Frankrijk vijandige plakkaaten af te rukken, die men gedurende den nacht aangeplakt had. De werkmansgenootschappen zijn naar de Piuspoort de oude bres gaan bezoeken. De afgevaardigde Oliva heeft gesproken, daarna de heer Bargoni, welke twintigf uitdrakte over het gelukken der reis van den heer Minghetti in Duitschland. Er zijn in het Vaticaan ook veel bezoekers geweest. De paus heeft zijne erkenenis uitgedrukt. Hij zegde dat het eene pijnlijke verjaring was en verzocht de geloovigen zich te onderwerpen.